

PARS I.

Obligatio I. Parochii.

Pascere Oves doctrinā.

C A P U T I.

Instructio rudium.

Q 1. *Quæ obligatio Parochi docendi rades?* IO *est obligacionem sub mortali instruendi rudes in ijs, quæ ad salutem pertinent.* Ità Suar. de Relig. tom. 2. l. 2. c. 16. n. 7. Tolet. l. 5. c. 5. n. 4. Sà. v. *Parockus, Sanchez, Castropalao, cum torrente.* In alijs verò, quæ sub mortali populus scire non tene-
tur, leviter peccabit non docendo, si negligen-
tia diurna non sit, neque assidua, sed brevis.
Ità ijdem.

Q 2. *Unde colligatur tanta obligatio?* II *ex lege Divina, Naturali, & Ecclesiastica.*
Divina patet ex verbis Christi: Euntes ergo do-
ceste omnes gentes. Matth. 28. v. 19. *Quæ Verba, licet dicta sint Apostolis, concernunt tamen etiam successores.* Sicut enim Christus regi voluit Ecclesiam Apostolorum tempore per Apostolos, ità succendentibus temporibus eam regi voluit per successores. Suar. de Relig. tom. 3. l. 1. c. 17. n. 5. *Naturalem exhibent fructus beneficij pastoralis, de quo Apostolus 1. Cor. 9. v. 13. qui in sacrario operantur (non dixit, qui in sacrario sunt) quæ de sa-*

crario sunt, edunt. Ecclesiastica multiplex est, ut irritus sit conatus ejus, qui cuncta paucis complecti voluerit. Legatur una Synodus Trid. Sess. 5. c. 2. de refor.

12 Q. 3. An excusat à docendi obligatione Auditorum paucitas? R. negativè, dummodo aliqui adsint, adhuc urgebit obligatio: quia quæ obligatio urget quoad omnes, urget etiam quoad singulos, compensatque satis labores unus etiam, qui è sermone proficit. Instituendus proinde sermo sic, ut plures alliciat, sic attemperandus, nè deterreat. Huc conferent industria, quas amor ovinularum ingeniosus sàpe non difficulter subministrat.

13 Q. 4. An ab eadem obligatione excusat Auditorum inattentio? R. negativè: an enim, qui seminat, seminare idcirco non pergit, quod aliqua nonnunquam grana ventus impetuofit secum auferat? pro uno, quod pergit, alia plurima in terram cadunt, & fructus uberrimos proferunt. Ordinanda sic est sacra allocutio, ne longitudine, vel materiae respectu auditoris improportione tardium, & ex hac inattentio generetur. Cavendum quoque, nè in distractos, garrientes &c. Orator exardescat; monendi moneantur, extra concessionem, si noscantur; ignoti, si expedire videtur, moneantur publicè, sed modestè:

Q. 5. An excusat nullus ex prædicatione apparenſ fructus? R. negativè, prædicatio est debitum spirituale determinatum, & ideo reddendum est, etiam si non videatur profectus;

Pascere oves doctrinā.

9

Etus, inquit Abul in Matth. tom. 5. c. 1. Pastor medicus est à quo cura exigitur, non curatio, si omnia fecit, ut sanaret, peregrinus medicus partes suas. S. Ber. l. 4. de contid. c. 2.

Q. 6. An excusat negotiorum multitudine, & 15
gravitas? &c. negative. Sive enim illa sacra
sint, sive profana, id quod est caput obligationis Parochialis, serpentini prudentia prae-
primis tuendum. Sacra, ut confessionum
exceptio, excursio ad infirmos &c. tanta non
sunt, ut tempusculum, si, prout convenit,
quod dicendum, jam paratum est, nequa-
quam docendo faveant; profana vero, &
caduca sacrī, & aternis sunt postponenda non
est equum nos derelinquere Verbum DEI, &
ministrare mensis. Act. 2.

Q. 7. An excusat docendi imperitia? &c. 16
negative. Imò Pastor, qui hoc motivo doctri-
nam negligit, geminum reatum contrahit,
unum ob damnum, & perniciem, quam suo
silentio affert populo, alterum ob ejus silentij
causam, ignaviam, & negligentiam. Sa-
cerdos, cui dispensatio Verbi commissa est, etiam si
sancte vivat, & tamen perditæ viventes argue-
re aut erubescat, aut metuat, eum omnibus, qui
eo tacente perierunt, perit; & quid ei proderit
non puniri suo, si puniendus est alieno peccato,
inquit S. Prosper, consentientibus SS. Greg.
Hil. Isid. Chrysost. &c. Quod si eloquentia de-
stituitur, sensu verba abundant, Moneta, dum-
modo justi ponderis sit, non rejicitur, licet
estigiem Principis ad amusim expressam

A 5

non

10   *Obligatio I. Parochi.*

non habeat. Si risus timetur ; etiam **Arco-**
pagus risit Apostolum , qui si formidasset
irridentes , non pervenisset Apostolus ad
Credentes.

17 **Q. 8.** *An excusat consuetudo nunquam dicitur raro docendi ?* **R.** negativè : nulla enim consuetudo vim legis obtinere potest , contra Divinam , ait Angel. 1. 2. q. 97. a. 3. ad 3. Consuetudo sine veritate vetustas erroris est , ait S. Greg. Mor. 1. 22. c. 16.

18 **Q. 9.** *Quid agendum Parocco , si manus docendi ei reddatur moraliter impossibile ?* **R.** defectum supplendum per alios , ut debito inexcusabili , quemadmodum loquuntur Canonices Apostolici apud Zonaram , satisfiat.

C A P U T II.

De modo in Sacris Concionibus adhibendo.

19 **Q. 1.** *An Dominicis , & festis Pastor in concionibus Verbum DEI obligetur proponere , & exponere ?* **R.** affirmativè ; mandat enim id ipsum Trid. multis locis , ac præsertim Sess. 5. de refor. c. 2. ubi sic : **Archis-Presbyteri , Plebani , & quicunque Parochiales , vel alias curam animarum habentes Ecclesias quocunque alio modo obtinent , per se , vel per alios idoneos , si legitimè impediti fuerint , diebus saltem Donsinicis , & Festis solenniter plebes sibi commissas pro sua , & carum capacitate pascant salutaribus verbis , docendo , quæ scire omnibus necessarium est ad salutem .**